

Branka Radić

Sveučilište u Splitu

branka.radic@unist.hr

**OSVRT NA TREĆI MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP KNJIGA I DRUŠTVO:
SOCIJALNA, FILOLOŠKA I INTELEKTUALNA
POVIJEST I SADAŠNJOST KNJIGE**

Dvadeset deveta knjiga Mediterana¹ održavala se od 24. do 30. rujna 2017. godine u Splitu u Palači Milesi pod visokim pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Organizatori skupa su Književni krug Split, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb te Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU Split. Manifestaciju su novčano potpomogli Ministarstvo kulture RH, Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH, Županija splitsko-dalmatinska.

U okviru manifestacije od 26. do 27. rujna održan je i međunarodni skup *Knjiga i društvo: socijalna, filološka i intelektualna povijest i sadašnjost knjige*, na kojem su sudjelovali izlagači iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Crne Gore.

U I. sesiji pod nazivom *Povijesne i socijalne perspektive knjige* predstavljene su sljedeće teme: Knjiga – most prema humanijem društvu (Zlata Živaković Kerže); Dominikanska knjižnica u Splitu – prošlost i sadašnjost (Ivan Armanda); Prijepisi tiskanih izdanja u dubrovačkoj književnosti 18. i 19. st. (Ivan Kapec); Knjige biskupa Kosirića u knjižnici samostana Sv. Lovre u Šibeniku (Karmen Krnčević); Hrvatska retrospektivna bibliografija knjiga kao izvor podataka o tiskarstvu i nakladništvu u Hrvatskoj: analiza knjiga objavljenih od 1900. do 1909. godine (Anita Marin); Tragom čitateljstva „Zore dalmatinske“ (1844. – 1849.), prvog dalmatinskog preporodnog glasila (Jelena Lakuš); Usmena i pismena tradicija u djelu *Obsidio ladrensis* (Dolores Butić); Cenzura i tema žene u Dubrovniku u 16. st. (Vesna Čučić); Knjige i čitatelji(ce) u poslijetridentskom Dubrovniku (Lahorka Plejić Poje); Prikazi hrvatskih gradova u *Civitates Orbis Terrarum* (Vesna Vlašić Jurić).

II. sesija pod nazivom *Društveni aspekt knjige* obuhvatila je sljedeće teme: Knjiga izvan institucionalnog okvira (Stevo Leskarec); Knjiga i društvena reflektivnost (Ivanka Kuić); Knjiga i društvo – povijesne i socijalne perspektive / Društvo u književnosti (Kristina Silaj); Knjižnice kao novi model pružanja usluga hotela (Marija Pešut); Filološke zbirke u visokoškolskim knjižnicama: od zahtjeva kurikula do osobnog čitateljskog izbora (Marijana Mišetić, Mila Perasović, Nevia Raos); Alternativne knjižnice i otpor: feminističke knjižnice Sanja Kovačević); Poučavanje ruskomu kao stranom jeziku – tradicionalan ili suvremen pristup poučavanju (Sandra Hadžihalilović); Nedostatci udžbenika hrvatskog jezika za više razrede osnovne škole (Josip Miletić); Sakramentološke teme u hrvatskoj glagoljskoj književnosti (Ivana Petešić Šušak).

U III. sesiji pod nazivom *Filološko-povijesne teme* predstavljena su sljedeća izlaganja: Katastarske knjige i toponomastička istraživanja (Katarina Lozić Knezović); Doprinis islamske civilizacije razvoju bosanskohercegovačke knjižne kulture: od vakufnama do

¹ Knjiga Mediterana 2017. [citirano: 2017-12-01]. Dostupno na: <http://www.knjizevni-krug.hr/novosti.asp>

digitalnih zbirki (Lejla Kodrić Zaimović); Koliko ima kamenih spavača Maka Dizdara? - Rukopisna ostavština Maka Dizdara i tekstualna povijest Kamenog spavača (Sanjin Kodrić); Motivacija i recepcija u nastavi književnosti (Mirela Šušić); Školske publikacije i zavičajnost u očuvanju povijesno-kulturne baštine - na primjeru OŠ don Lovre Katića u Solinu (Mladenko Domazet).

IV. sesija pod nazivom *Knjiga i ostali mediji* predstavila je sljedeće teme: Značenje e-izvora za hrvatsku akademsku zajednicu (Tatijana Petrić); Korištenje stripova u učenju i poučavanju (Ivana Batarelo Kokić, Vesna Kostović Vranješ, Anita Mandarić Vukušić); Topoteka Vilijun (Vlatka Lemić, Josipa Mijoč, Nikolina Filipović); Humanisti u digitalnom dobu – nolens volens (Martina Petrinović); Analiza hrvatskog e-nakladništva na ISSUU platformi (Lucija Martinić, Silvana Šehić); Knjige i knjižnice u zrcalu karikature (Sanja Brbora).

U završnoj V. sesiji pod nazivom *Knjiga i čitatelj* predstavljene su teme: Čitanje malo djeci i rana pismenost (Vlasta Erdeljac, Hrvoje Kovač); Osam metara knjiga – osobna biblioteka i suvremeni sakupljači knjiga (Nada Topić); Interakcija čitatelja u tekstovima integriranim novim tehnologijama (Nives Tomašević, Ivana Despot); Čitalac između štampane i e-knjige (Dragana Marković, Gordana Vujović); Hrvatske knjižnice u poticanju rane pismenosti (Kristina Čunović, Grozdana Ribičić); Provođenje slobodnog vremena čitajući u knjižnici: usporedba hrvatske prakse s europskim primjerima (Antonela Bokan, Ljiljana Poljak); Slobodno vrijeme za slobodno čitanje (Maja Klisurić, Draženka Robotić).

Tema prvog međunarodnog znanstvenog skupa *Knjiga i društvo: dijalog o intelektualnoj povijesti Hrvatske* privukla je znanstvenike čija je istraživačka aktivnost povijest i sadašnjost knjige i čitanja na području različitih znanstvenih disciplina. Sudjelovalo je dvanaest predavača iz Hrvatske, Slovenije te Bosne i Hercegovine, što ujedno predstavlja i poziv na daljnju multidisciplinarnu suradnju i rasprave o knjizi kao intelektualnom proizvodu, o ideji kao učinku koji diferencira socijalne i društvene prakse, o znanju kao elementu ljudske svakodnevne interakcije, o položaju i društvenom tretmanu e-knjige u Hrvatskoj.²

Na drugom međunarodnom znanstvenom skupu *Knjiga i društvo: socijalna, filološka i intelektualna povijest i sadašnjost knjige* sudjelovalo je trideset izlagača iz Hrvatske, Slovenije, Srbije, Crne Gore i Bugarske. Izložene teme i rezultati istraživanja pokazuju nužnost nastavka bavljenja knjigom, čitateljima i čitanjem te otkrivanjem topografije odnosa knjige i društva. Istaknuta je važnost knjižnica i njihovih usluga, organizacije i pristupa knjižničnim zbirkama kao objektu za znanstvena istraživanja uz poštivanje autorskih prava elektroničke građe. Europskom kulturnom kontekstu pridonose doticaji različitih jezika, književnosti, kao i utjecaji različitih povijesnih previranja te uloga knjige u aktualnom društvu.³

2 Kuić, I., *Knjiga i društvo : dijalog o intelektualnoj povijesti Hrvatske*. *Kulturna baština*, 41(2015). [citirano: 2017-12-01]. Dostupno na: http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=246356

3 Petrić, T., *Drugi međunarodni znanstveni skup Knjiga i društvo: socijalna, filološka i intelektualna povijest i sadašnjost knjige* (Split, 29. – 30. rujna 2016.) *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu* 9, 8 (2015). [citirano: 2017-12-01]. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=251480

Tijekom održavanja ovogodišnjeg trećeg međunarodnog skupa Knjiga i društvo: socijalna, filološka i intelektualna povijest i sadašnjost knjige potvrđena je važnost razvijanja svijesti o svim aspektima knjige i njezine dostupnosti na različitim medijima. Sve izložene teme pridonose predstavljanju javnog znanja koje bi obuhvaćalo kurikularnu reformu, odnos prema knjizi i knjižnicama, kao i interdisciplinarni pristup s ciljem osmišljavanja nacionalne strategije o važnosti knjige. Knjiga nosi poruku vremena, sadržaja i teme, zadržavajući svoju osnovnu funkciju pristupa korisniku uz pomoć novih informacijskih tehnologija.

Literatura

- Kuić, I., Knjiga i društvo: dijalog o intelektualnoj povijesti Hrvatske. *Kulturna baština*, 41(2015). [citirano: 2017-12-01]. Dostupno na: http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=246356
- Petrić, T., Drugi međunarodni znanstveni skup Knjiga i društvo: socijalna, filološka i intelektualna povijest i sadašnjost knjige (Split, 29. – 30. rujna 2016.). Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu 9, 8 (2015). [citirano: 2017-12-01]. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=251480